

DYREKTYWA NISKONAPIĘCIOWA

dotycząca harmonizacji przepisów prawnych państw członkowskich odnoszących się do sprzętu elektrycznego przeznaczonego do użytkowania w określonych zakresach napięcia
tekst jednolity (73/23/EWG + 93/68/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając postanowienia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności art. 100. tego Traktatu;

uwzględniając wniosek Komisji;

mając na uwadze opinię Parlamentu Europejskiego;

mając na uwadze opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego;

a także biorąc pod uwagę co następuje:

Przepisy prawne obowiązujące w państwach członkowskich, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa podczas użytkowania sprzętu elektrycznego w określonych zakresach napięcia mogą się od siebie różnić, utrudniając tym samym wymianę handlową;

W niektórych państwach członkowskich, na mocy obowiązujących postanowień, przepisy bezpieczeństwa w odniesieniu do sprzętu elektrycznego przybierają formę środków zapobiegawczych i represyjnych;

Aby osiągnąć ten sam cel, w innych państwach członkowskich przepisy bezpieczeństwa przewidują odwołanie się do norm technicznych ustanowionych przez organizacje normalizacyjne. System taki daje możliwość szybkiego dostosowania się do postępu technicznego bez pominięcia wymogów bezpieczeństwa;

Niektóre państwa członkowskie przeprowadzają postępowanie administracyjne w celu zatwierdzenia norm. Takie zatwierdzenie w żaden sposób nie narusza treści technicznej norm, ani nie ogranicza warunków ich stosowania. Z punktu widzenia Wspólnoty, takie zatwierdzenie nie może zmienić skutków wynikających z norm zharmonizowanych i opublikowanych;

Swobodny przepływ sprzętu elektrycznego w obrębie Wspólnoty powinien nastąpić wówczas, gdy sprzęt ten będzie spełniać wymogi bezpieczeństwa uznawane przez wszystkie państwa członkowskie. Bez względu na zastosowanie innych świadectw bezpieczeństwa dopuszcza się ustalenie świadectwa w oparciu o zharmonizowane normy w zakresie wymogów bezpieczeństwa. Wspomniane normy zharmonizowane powinny zostać ustanowione na mocy wspólnego porozumienia jednostek każdego państwa członkowskiego, które zostaną zgłoszone do pozostałych państw członkowskich i do Komisji oraz które powinny zostać podane do publicznej wiadomości w jak najszerszym zakresie. Na użytek handlu taka harmonizacja powinna wyeliminować wszystkie niedogodności wynikające z różnic między normami krajowymi;

Bez wpływu na zastosowanie jakiegokolwiek innej formy sprawdzania, zgodność sprzętu elektrycznego z wymogami norm zharmonizowanych można domniemać na podstawie naniesienia lub wydania przez właściwe organizacje znaków czy certyfikatów, albo, w przypadku ich braku, na podstawie deklaracji zgodności producenta. Aby ułatwić likwidację barier handlowych, państwa członkowskie powinny uznać takie znaki, certyfikaty lub deklaracje za części dowodu. Z myślą o tym, wspomniane znaki czy certyfikaty powinny zostać podane do publicznej wiadomości, w szczególności przez opublikowanie ich w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich;

Jako środek przejściowy, swobodny przepływ sprzętu elektrycznego, dla którego nie zostały jeszcze ustanowione normy zharmonizowane można osiągnąć stosując przepisy bezpieczeństwa

lub normy już ustanowione przez inne organizacje międzynarodowe albo przez jedną z organizacji ustanawiających normy zharmonizowane;

Swobodny przepływ sprzętu elektrycznego jest możliwy nawet wówczas, gdy dany sprzęt nie spełnia wymogów bezpieczeństwa. W celu zminimalizowania powstałego w związku z tym zagrożenia, pożądane jest ustanowienie stosownych przepisów;

Decyzja 90/683/EWG^(#) ustala moduły dla różnych faz procedur oceny zgodności, które są przeznaczone do stosowania w trakcie harmonizacji technicznej dyrektyw;

Wybór procedur nie może spowodować obniżenia norm bezpieczeństwa sprzętu elektrycznego już ustalonych we Wspólnocie,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Ilekcroć w przepisach dyrektywy jest mowa o „sprzęcie elektrycznym” rozumie się przez to każdy sprzęt przeznaczony do użytkowania przy napięciu nominalnym z zakresów między 50 V a 1 000 V prądu przemiennego oraz między 75 V a 1 500 V prądu stałego, z wyjątkiem sprzętu i zjawisk wyszczególnionych w załączniku 2.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie poczynią wszelkie stosowne działania, aby zapewnić, że sprzęt elektryczny może być wprowadzony na rynek tylko wówczas, gdy po skonstruowaniu go zgodnie z zasadami dobrej praktyki inżynierskiej w zakresie zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie Wspólnoty, po właściwym jego zainstalowaniu, przy właściwym utrzymywaniu i przy użytkowaniu zgodnie z przeznaczeniem nie zagraża bezpieczeństwu osób, zwierząt domowych i mienia.

2. Podstawowe zasady bezpieczeństwa, o których mowa w ustępie 1. zostały wyszczególnione w załączniku 1.

Artykuł 3

Państwa członkowskie poczynią wszelkie stosowne działania, aby zapewnić, że jeżeli sprzęt elektryczny spełnia wymogi przepisów art. 2., z uwzględnieniem warunków ustalonych w artykułach 5., 6., 7. i 8., wówczas swobodny przepływ sprzętu elektrycznego w obrębie Wspólnoty nie zostanie utrudniony ze względów związanych z bezpieczeństwem.

Artykuł 4

Państwa członkowskie zapewnią, że organizacje odpowiedzialne za przyłączanie do sieci zasilającej lub też za dostarczanie energii elektrycznej do użytkowników sprzętu elektrycznego nie będą stawiały, w odniesieniu do sprzętu elektrycznego, ostrzejszych wymagań niż określone w art. 2.

Artykuł 5

Państwa członkowskie poczynią wszelkie stosowne działania w celu zapewnienia, że sprzęt elektryczny spełniający wymogi bezpieczeństwa zawarte w normach zharmonizowanych zostanie uznany przez właściwe organy administracyjne za zgodny z postanowieniami art. 2. i będzie mógł być wprowadzony na rynek oraz do swobodnego przepływu, zgodnie z tym co określono kolejno w artykułach 2. i 3.

Normy będą uznane za zharmonizowane, jeżeli zostaną uzgodnione przez jednostki notyfikowane państw członkowskich zgodnie z procedurą określoną w art. 11. i opublikowane zgodnie z

^(#)Dz.U.WE nr L 380, 31.12.1990, str.13.

procedurami krajowymi. Normy te powinny być aktualizowane stosownie do postępu technicznego i rozwoju dobrej praktyki inżynierskiej w zakresie zagadnień bezpieczeństwa.

Wykaz norm zharmonizowanych oraz ich odnośników zostanie opublikowany, w celach informacyjnych, w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Artykuł 6

1. Jeżeli normy zharmonizowane określone w art. 5. nie zostały jeszcze opracowane i opublikowane, wówczas, w celu wprowadzenia na rynek czy do swobodnego przepływu, zgodnie z tym, co określono kolejno w artykułach 2. i 3., państwa członkowskie poczynią wszelkie stosowne działania w celu zapewnienia, że ich właściwe organy administracyjne uznają również za zgodny z postanowieniami art. 2. sprzęt elektryczny odpowiadający przepisom bezpieczeństwa Międzynarodowej Komisji ds. Przepisów Dotyczących Zatwierdzenia Sprzętu Elektrycznego (CEE) lub Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej (IEC), w odniesieniu do których została zastosowana procedura publikacji określona w ustępach 2. i 3.

2. Komisja powiadomi państwa członkowskie o przepisach bezpieczeństwa, o których mowa w ustępie 1. z chwilą wejścia w życie niniejszej dyrektywy, następnie zostanie określony czas ich publikacji. Po konsultacji z państwami członkowskimi, Komisja ustali postanowienia, a w szczególności rekomendowane do publikacji warianty.

3. W ciągu trzech miesięcy państwa członkowskie poinformują Komisję o tych zastrzeżeniach, które pojawią się w odniesieniu do zgłoszonych przepisów, z przedstawieniem zasad bezpieczeństwa, które nie pozwalają na przyjęcie kwestionowanych przepisów.

Przepisy bezpieczeństwa, w stosunku do których nie zostaną wniesione żadne zastrzeżenia zostaną opublikowane, w celach informacyjnych, w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Artykuł 7

Jeżeli jeszcze nie istnieją normy zharmonizowane w rozumieniu art. 5. lub przepisy bezpieczeństwa nie zostały opublikowane zgodnie z art. 6., wówczas państwa członkowskie poczynią wszelkie stosowne działania, aby, w celu zapewnienia wprowadzenia na rynek czy do swobodnego przepływu, zgodnie z tym co określono kolejno w artykułach 2. i 3., ich właściwe organy administracyjne uznały również za zgodny z postanowieniami art. 2. sprzęt elektryczny wyprodukowany zgodnie z przepisami bezpieczeństwa zawartymi w normach obowiązujących w państwie członkowskim producenta, jeśli zapewnia to poziom bezpieczeństwa równy temu, który obowiązuje na ich własnych terytoriach.

Artykuł 8

1. Przed wprowadzeniem na rynek, sprzęt elektryczny określony w art. 1. musi mieć oznaczenie CE przewidziane w art. 10., potwierdzające jego zgodność z wymogami niniejszej dyrektywy, w tym z procedurą oceny zgodności, opisaną w załączniku 4.

2. W przypadku wystąpienia zastrzeżeń, producent lub importer może przedstawić sprawozdanie, sporządzone przez jednostkę notyfikowaną zgodnie z procedurą określoną w art. 11., dotyczące zgodności sprzętu elektrycznego z postanowieniami art. 2.

3. (a) Jeżeli sprzęt elektryczny podlega dyrektywom dotyczącym innych aspektów, ale również wymagającym oznakowania CE, oznaczenie to wskazuje, że dany sprzęt jest także zgodny z tymi innymi dyrektywami.

(b) W przypadku, w którym jedna lub więcej dyrektyw zezwalają producentowi w okresie przejściowym na wybór stosowanego rozwiązania, oznakowanie CE wskazuje zgodność tylko z dyrektywami zastosowanymi przez producenta. W takim przypadku, w wymaganych przez dyrektywy dokumentach, informacjach lub instrukcjach, towarzyszących sprzętowi elektrycznemu muszą być podawane zastosowane dyrektywy, opublikowane w Dziennikach Urzędowych Wspólnot Europejskich.

Artykuł 9

1. Jeżeli ze względów bezpieczeństwa państwo członkowskie zabroni wprowadzenia na rynek jakiegoś sprzętu elektrycznego lub ograniczy jego swobodny przepływ, wówczas niezwłocznie powiadomi o tym inne zainteresowane państwa członkowskie oraz Komisję, wskazując podstawy takiej decyzji, a w szczególności zaznaczając, czy:

— niezgodność z art. 2. wynika z niedoskonałości norm zharmonizowanych określonych w art. 5., przepisów określonych w art. 6. lub norm określonych w art. 7.,

— niezgodność wynika z niewłaściwego stosowania takich norm lub publikacji, albo z nieprzestrzegania dobrej praktyki inżynierskiej, o której mowa w art. 2.

2. Jeżeli inne państwa członkowskie wniosą zastrzeżenia dotyczące decyzji, o której mowa w ustępie 1., wówczas Komisja niezwłocznie skonsultuje się z zainteresowanymi państwami członkowskimi.

3. Jeżeli porozumienie nie zostanie osiągnięte w ciągu trzech miesięcy od daty powiadomienia, zgodnie z ustaleniami ustępu 1., wówczas Komisja zasięgnie opinii jednej z jednostek notyfikowanych zgodnie z procedurą określoną w art. 11., której statutowa siedziba znajduje się poza terytorium zainteresowanych państw członkowskich oraz która w żaden sposób nie była związana z procedurą przedstawioną w art. 8. Opinia ta określi zakres niezgodności z postanowieniami art. 2.

4. Komisja ogłosi opinię tej jednostki wszystkim państwom członkowskim, które przez okres jednego miesiąca będą miały prawo zgłaszać swoje uwagi do Komisji. W tym samym czasie Komisja zapozna się z uwagami stron zainteresowanych dotyczącymi wyżej wymienionej opinii.

5. Jeżeli zaistnieje taka konieczność, Komisja po zapoznaniu się z tymi uwagami, sformułuje odpowiednie zalecenia lub opinie.

Artykuł 10

1. Producent lub jego upoważniony przedstawiciel ustanowiony we Wspólnocie powinien umieścić na sprzęcie albo, jeśli to niemożliwe, na opakowaniu, instrukcji obsługi lub na świadectwie gwarancyjnym oznaczenie CE, określone w załączniku 3., w taki sposób, aby było widoczne, łatwo czytelne i nieusuwalne.

2. Zabrania się umieszczania na sprzęcie elektrycznym oznakowania, które mogłoby zwdniczo sugerować stronom trzecim, że ma ono znaczenie lub postać oznaczenia CE. Dopuszcza się natomiast umieszczanie na sprzęcie elektrycznym, jego opakowaniu, instrukcji lub świadectwie gwarancyjnym wszelkich innych oznakowań pod warunkiem, że nie zmniejszą widoczności i czytelności oznaczenia CE.

3. Bez wpływu na zastosowanie art. 9.:

(a) w razie stwierdzenia przez państwo członkowskie bezprawnego oznakowania CE, producent lub jego ustanowiony we Wspólnocie przedstawiciel powinien doprowadzić sprzęt elektryczny do zgodności z warunkami dotyczącymi oznakowania CE i zaprzestać naruszania prawa na warunkach określonych przez dane państwo członkowskie;

(b) w razie utrzymywania się niezgodności, państwo członkowskie powinno poczynić odpowiednie działania ograniczające lub wstrzymujące dostawy na rynek danego sprzętu elektrycznego albo zapewniające jego wycofanie z rynku, zgodnie z procedurami określonymi w art. 9.

Artykuł 11

Każde państwo członkowskie poinformuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o:

- jednostkach, o których mowa w art. 5.,

- jednostkach, które mogą sporządzić sprawozdanie, o którym mowa w art. 8., lub wydać opinię, o której mowa w art. 9.,
- miejscu publikacji, o którym mowa w art. 5(2).

Każde państwo członkowskie powiadomi pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o każdej zmianie dotyczącej powyższych danych.

Artykuł 12

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do sprzętu elektrycznego przeznaczonego na eksport do państw trzecich.

Artykuł 13

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne, konieczne do spełnienia wymagań niniejszej dyrektywy w ciągu osiemnastu miesięcy od dnia jej notyfikacji i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

W przypadku Danii, okres ten zostanie przedłużony do pięciu lat.

2. Państwa członkowskie prześlą do wiadomości Komisji teksty uchwalonych podstawowych przepisów prawa wewnętrznego, dotyczących zakresu objętego niniejszą dyrektywą.

Artykuł 14

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

ZAŁĄCZNIK 1

PODSTAWOWE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA ODNOSZĄCE SIĘ DO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO PRZEZNACZONEGO DO UŻYTKOWANIA W OKREŚLONYCH ZAKRESACH NAPIĘCIA

1. Warunki ogólne
 - a) Sprzęt elektryczny powinien być oznakowany podstawowymi cechami, których znajomość i przestrzeganie są warunkiem bezpiecznego użytkowania i stosowania tego sprzętu lub, jeśli to nie jest możliwe, cechy te powinny być podane w dokumentacji towarzyszącej.
 - b) Nazwa producenta, znak firmowy lub znak towarowy powinny zostać umieszczone bezpośrednio na sprzęcie elektrycznym lub, w przypadku braku takiej możliwości, na opakowaniu.
 - c) Sprzęt elektryczny łącznie z jego częściami składowymi, powinien być wykonany w taki sposób, aby zapewniał bezpieczny i prawidłowy montaż i przyłączenie.
 - d) Sprzęt elektryczny powinien być zaprojektowany i wyprodukowany w sposób zapewniający jego zgodność z zasadami ochrony przed wszelkimi zagrożeniami, podanymi w punktach 2. i 3. niniejszego załącznika, pod warunkiem, że sprzęt ten jest użytkowany w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i jest odpowiednio utrzymywany.
2. Ochrona przed zagrożeniami stwarzanymi przez sprzęt elektryczny.

Zgodnie z punktem 1. powinny zostać przewidziane środki techniczne w celu zapewnienia, aby:

- a) osoby oraz zwierzęta domowe były odpowiednio chronione przed niebezpieczeństwem urazu fizycznego lub inną krzywdą mogącą powstać w wyniku dotyku bezpośredniego lub pośredniego;
 - b) nie powstawały temperatury, łuki lub promieniowanie¹⁷ mogące spowodować niebezpieczeństwo;
 - c) osoby, zwierzęta domowe oraz mienie były odpowiednio chronione przed niebezpieczeństwem o charakterze nieelektrycznym, które, jak wynika z doświadczenia, może być spowodowane przez sprzęt elektryczny;
 - d) izolacja była odpowiednia do przewidywanych warunków.
3. Ochrona przed zagrożeniami mogącymi powstać wskutek oddziaływania czynników zewnętrznych na sprzęt elektryczny.
Zgodnie z punktem 1. powinny zostać przewidziane środki techniczne w celu zapewnienia, aby:
- a) sprzęt elektryczny spełniał przewidywane wymagania mechaniczne tak, by osoby fizyczne, zwierzęta domowe oraz mienie nie były narażone na niebezpieczeństwo;
 - b) sprzęt elektryczny był odporny na wpływy niemechaniczne w przewidywanych warunkach otoczenia w taki sposób, żeby osoby, zwierzęta domowe oraz mienie nie były narażone na niebezpieczeństwo;
 - c) sprzęt elektryczny nie naraził osób, zwierząt domowych oraz mienia na niebezpieczeństwo związane z dającymi się przewidzieć warunkami przeciążenia.

ZAŁĄCZNIK 2

SPRZĘT I ZJAWISKA WYŁĄCZONE Z ZAKRESU DYREKTYWY

Sprzęt elektryczny przeznaczony do użytkowania w atmosferze zagrożonej wybuchem

Sprzęt elektryczny o przeznaczeniu radiologicznym i medycznym

Części elektryczne dźwigów pasażerskich i towarowych

Liczniki energii elektrycznej

Wtyczki i gniazda do użytku domowego

Urządzenia sterujące do ogrodzeń pod napięciem

Zakłócenia radioelektryczne

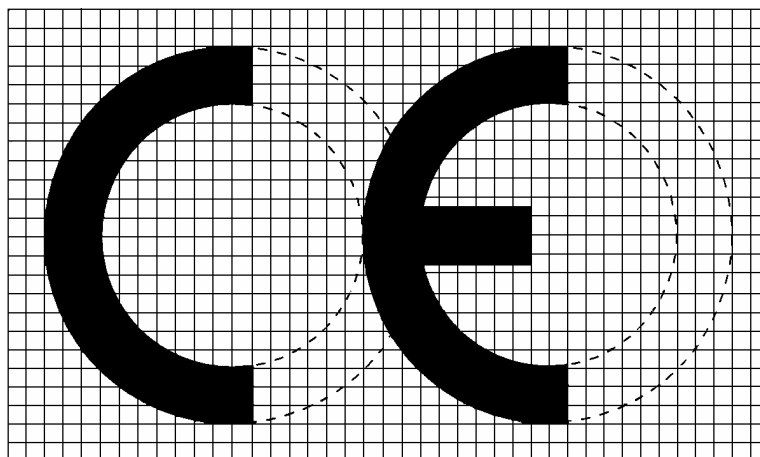
Specjalistyczny sprzęt elektryczny przeznaczony do użytkowania na statkach, w lotnictwie oraz w taborze kolejowym, spełniający wymogi bezpieczeństwa ustalone przez organizacje międzynarodowe, w skład których wchodzi państwa członkowskie.

ZAŁĄCZNIK 3

ZNAKOWANIE ZGODNOŚCI CE I DEKLARACJA ZGODNOŚCI WE

A. Znakowanie zgodności CE

Oznaczenie powinno się składać z liter „CE” według poniższego kształtu:

- W przypadku zmniejszania lub powiększania oznaczenia CE należy zachować proporcje podane na powyższym rysunku.
- Różne elementy składowe oznaczenia CE muszą mieć w przybliżeniu takie same wymiary pionowe, które nie mogą być mniejsze niż 5 mm.

B. Deklaracja zgodności WE

Deklaracja zgodności WE powinna zawierać następujące dane:

- nazwę i adres producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela ustanowionego we Wspólnocie,
- opis sprzętu elektrycznego,
- odniesienie do norm zharmonizowanych,
- odniesienie do dokumentacji, na podstawie której jest deklarowana zgodność, jeżeli jest to potrzebne,
- identyfikacja sygnatariusza, upoważnionego do zaciągania zobowiązań w imieniu producenta lub jego ustanowionego we Wspólnocie przedstawiciela,
- dwie ostatnie cyfry roku, w którym wyrób oznaczono CE.

ZAŁĄCZNIK 4

WEWNĘTRZNA KONTROLA PRODUKCJI

1. Wewnętrzna kontrola produkcji jest procedurą, według której producent lub jego upoważniony przedstawiciel ustanowiony we Wspólnocie, realizując zobowiązania określone w punkcie 2., zapewnia i deklaruje, iż dany sprzęt spełnia wymagania niniejszej dyrektywy. Producent lub jego upoważniony przedstawiciel ustanowiony we Wspólnocie są zobowiązani do umieszczenia oznaczenia CE na każdym wyrobie i sporządzenia pisemnej deklaracji zgodności.

2. Producent jest zobowiązany do sporządzenia dokumentacji technicznej opisanej w punkcie 3. i, on sam lub jego upoważniony przedstawiciel ustanowiony we Wspólnocie, do jej przechowywania na terenie Wspólnoty do dyspozycji odpowiednich władz krajowych w celach kontrolnych przez okres nie krótszy niż 10 lat od wyprodukowania ostatniego wyrobu.

W tych przypadkach, w których producent jest spoza Wspólnoty i nie ma w niej ustanowionego przedstawiciela, obowiązek ten spoczywa na osobie odpowiedzialnej za wprowadzenie danego sprzętu elektrycznego na rynek Wspólnoty.

3. Dokumentacja techniczna powinna umożliwiać ocenę zgodności sprzętu elektrycznego z wymaganiami niniejszej dyrektywy. Dokumentacja ta powinna zawierać również, w stopniu umożliwiającym dokonanie takiej oceny, dane dotyczące konstrukcji, produkcji i działania sprzętu elektrycznego. W jej skład powinny wchodzić:

- ogólny opis sprzętu elektrycznego,
- koncepcja konstrukcyjna oraz rysunki wykonawcze i schematy elementów, podzespołów, obwodów, itd.,
- opisy i objaśnienia niezbędne do zrozumienia wspomnianych rysunków i schematów oraz działania sprzętu elektrycznego,
- wykaz norm stosowanych w całości lub częściowo oraz, w przypadkach, w których nie stosowano norm, opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia warunków bezpieczeństwa, określonych w niniejszej dyrektywie,
- wyniki dokonanych obliczeń konstrukcyjnych, przeprowadzonych sprawdzeń itp.,
- sprawozdania z badań.

4. Producent lub jego upoważniony przedstawiciel są zobowiązani do przechowywania kopii deklaracji zgodności wraz z dokumentacją techniczną.

5. Producent winien poczynić wszelkie działania konieczne do zagwarantowania, że proces produkcji zapewnia zgodność produkowanych wyrobów z dokumentacją techniczną określoną w punkcie 2. oraz z odnoszącymi się do nich wymaganiami niniejszej dyrektywy.
